

щоб не виникало певних економічних чи організаційних бар'єрів між маркетингом та безпосередньо процесом виробництва.

Використані джерела

1. Батракова Т. І. Управління ефективністю діяльності підприємства – запорука його успішного функціонування. Економічний аналіз: зб. наук. праць . 2015. Том 19. № 2. С. 13-19
2. Левчук Т.М. Кривов'язюк І.В. Проблеми забезпечення ефективності діяльності підприємства та їх вирішення в сучасних концепціях господарювання. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2017. Випуск 23. Частина 2. С. 50–53.
3. Шкільняк М. М., Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент: навчальний посібник. Тернопіль: Економічна думка, 2023. 238 с.

Косовський Олександр, Монастирська Віра

Західноукраїнський національний університет

(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Попович Т. М.)

РОЗВИТОК МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ: СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ З УРАХУВАННЯМ ЕТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ

Сучасні медичні заклади працюють в умовах швидко змінюваного середовища, де зростають вимоги до якості медичних послуг, пацієнтських прав та етичних стандартів. Тому стратегічне планування стає ключовим аспектом розвитку медичних установ [1]. Але для досягнення успішних результатів важливо інтегрувати етичні принципи, які допомагають забезпечити прозорість, гуманність та повагу до кожного пацієнта в процесі надання медичної допомоги.

Етичні принципи, що мають фундаментальне значення для медичних закладів, включають:

1. Принцип поваги до автономії пацієнта - повага до права пацієнта самостійно приймати рішення про своє здоров'я.
2. Принцип ненанесення шкоди - уникання дій, які можуть погіршити стан здоров'я пацієнта.
3. Принцип справедливості - забезпечення рівного доступу до медичних послуг незалежно від соціального, економічного чи іншого статусу.
4. Принцип благодійності - зосередженість на добробуті пацієнта, надання йому найкращих можливих умов для одужання.

Інтеграція цих принципів у процес стратегічного планування допомагає створити систему,

яка забезпечить безпеку, повагу та довіру пацієнтів до медичних закладів.

Етапи стратегічного планування з урахуванням етичних принципів представимо на рис. 1.

Першим етапом є оцінка факторів, що впливають на діяльність медичного закладу. Внутрішній аналіз включає оцінку ресурсів, персоналу, медичних технологій, а також культурних та етичних норм, що діють у закладі. Зовнішній аналіз охоплює нормативно-правові вимоги, економічні умови, а також соціальні та етичні запити громади.

Медичний заклад повинен сформулювати цілі, що відповідають його місії та цінностям. Наприклад, одним із стратегічних пріоритетів може бути створення етичної системи надання послуг, де особлива увага приділяється захисту прав пацієнтів та прозорості процесів лікування.

Рис. 1. Етапи стратегічного планування з урахуванням етичних принципів

Примітка. Побудовано авторами.

Для того щоб реалізувати етичні принципи, необхідно розробити внутрішні політики, що регулюватимуть діяльність персоналу. Це можуть бути положення про забезпечення конфіденційності, прозорість у наданні інформації пацієнтам, принципи рівного доступу до медичних послуг, особливо для вразливих груп населення.

Навчання і розвиток етичної компетентності персоналу є ключовим для забезпечення високих стандартів у взаємодії з пацієнтами. Персонал повинен отримувати постійні тренінги з медичної етики, що допоможе їм приймати обґрунтовані етичні рішення під час надання послуг.

Для ефективного реалізації етичних принципів важливо мати систему, яка дозволяє пацієнтам висловлювати свої побажання, зауваження та скарги. Регулярне оцінювання відгуків пацієнтів допомагає вчасно виявляти та усувати етичні проблеми, що підвищує довіру до закладу.

Отже, стратегічне планування розвитку медичного закладу з урахуванням етичних принципів сприяє підвищенню рівня довіри та задоволення пацієнтів, покращенню якості медичної допомоги та розвитку довгострокових відносин із громадою. Інтеграція етичних принципів у кожен аспект діяльності закладу є не лише моральним обов'язком, але й стратегічною необхідністю в умовах сучасної медицини.

Використані джерела

1. Толуб'як В. С., Корольок Ю. Г., Дудкіна О. П., Попович Т. М. Стратегічне управління : навч.-метод. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 213 с.

Лаврук Яна

Західноукраїнський національний університет

(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Олександра Овсянюк-Бердадіна)

УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ЗАКУПВЛЯМИ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Сучасна система охорони здоров'я стикається з численними викликами, такими як пандемії, економічні кризи, реформування сектору охорони здоров'я та цифровізація. Крім того, безпрецедентні загрози сучасності, з якими стикнулося вітчизняне суспільство сьогодні, змушують медичні заклади пристосовуватися до викликів сьогодення, запроваджуючи новітні технології та методи роботи. Управління закладами охорони здоров'я сьогодні – це багатогранний процес, спрямований на забезпечення доступу до якісних медичних послуг, адаптацію до сучасних викликів та раціональне використання ресурсів.

Українська система охорони здоров'я навіть у мирний час мала багато викликів і не вважалася ідеальною. Війна створила реальну загрозу повного колапсу медичної сфери, але водночас стимулювала пошук ефективних рішень, які дозволили не лише зберегти систему, а й забезпечити її подальший розвиток. Враховуючи виклики та загрози сьогодення, вважаємо, що в процесі діяльності організацій ключовим аспектом є адаптація управлінських підходів для забезпечення якісної та доступної медицини.

Тож з якими головними ризиками зіштовхнулася система охорони здоров'я України сьогодні? Великі збитки: Міністерство охорони здоров'я України інформує, що від початку повномасштабного вторгнення росіяни зруйнували понад 200 медичних закладів, 1218 закладів зазнали пошкоджень. За оцінками МОЗ, для відбудови системи охорони здоров'я Україні знадобиться від 14,6 до 20 млрд євро. Міграція пацієнтів: величезна кількість громадян змушені шукати нові домівки. Це призвело до того, що люди, які переїхали до інших регіонів України, почали шукати можливості отримати медичну допомогу на новому місці, що значно вплинуло на функціонування системи охорони здоров'я. Інші ж змушені були відмовитися від лікування або відкласти його на невизначений термін. Кадрові проблеми: через війну переїздили не лише пацієнти, а й медичні працівники, частина з яких